

การผลิตคลิปสั้นเพื่อการเรียนรู้แบบ Micro Learning

โดย นางระพีพรรณ นโรปกรณ์
นักวิชาการแผนกที่ภาพถ่ายชำนาญการ

วัตถุประสงค์

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับ Micro Learning ได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้วิธีการเตรียมตัวผลิตคลิปสั้นเพื่อการเรียนรู้ได้

เนื้อหา

Micro Learning คือ การเรียนรู้ในระยะเวลาสั้น ๆ เน้นเนื้อหาที่กระชับและตรงประเด็น เพื่อช่วยพัฒนาความรู้และทักษะในเรื่องหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะ ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตหรือการทำงานจริงได้ รวมถึงทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ สร้างแนวความคิดใหม่ เพื่อต่อยอดความรู้เดิมที่มีอยู่

หัวใจของ Micro Learning การนำเสนอเนื้อหาหรือจัดการเรียนรู้แบบ Micro Learning มีองค์ประกอบสำคัญ ๗ ข้อ คือ

1. เนื้อหาสั้นกระชับ ตรงประเด็น
2. ง่ายต่อความเข้าใจ
3. ให้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ
4. แฝงด้วยอารมณ์ขัน
5. เข้าถึงได้ง่าย ค้นหาง่าย
6. เน้นการใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือเป็นหลัก รองลงมาเป็น Tablet, PC
7. ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

เครื่องมือในการเรียนรู้ Micro learning จะเน้นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self-Learning) ผ่านอุปกรณ์ Smart Phone, Notebook

ลักษณะการเรียนรู้แบบ Micro-Learning

ที่มา : ภาพจากอินเทอร์เน็ต

ความแตกต่างระหว่าง e-learning กับ Micro Learning

e-Learning ย่อมาจาก **Electronics Learning** เป็นการศึกษาทางไกลรูปแบบหนึ่ง ที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเรียนในห้องเรียน แต่เรียนได้ทุกเวลาที่สะดวก โดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบ web-based learning เป็นการเรียนตามความถนัด ในช่วงเวลาที่ว่าง เวลาสะดวก โดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือสัญญาณดาวเทียมผ่านระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Web – based Learning)

Micro Learning เป็นการเรียนรู้แบบระยะเวลาสั้น ๆ คอร์สเรียนสั้น ๆ กระชับและตรงประเด็น สามารถในการจดจำได้ง่าย

e-learning	Micro Learning
รูปแบบ	
๑. เรียนบนเว็บไซต์ ๒. การศึกษาทางไกล ๓. พร้อมใช้งานได้ตามความต้องการ ๔. เรียนรู้เป็นคอร์ส มีการประเมินผล	๑. การเรียนรู้ที่ใช้เวลาสั้น ๆ ตรงประเด็น ๒. เป้าหมายต้องระบุถึงสิ่งที่จะกระทำ ๔. พร้อมใช้งานได้ตามความต้องการ ๕. เข้าถึงเนื้อหาได้ง่ายและรวดเร็ว
องค์ประกอบ	
๑. มีระบบบริหารการเรียน ๒. เนื้อหารายวิชา เป็นคอร์สระยะยาว คอร์สอบรม ๓. การติดต่อสื่อสาร สามารถผ่านช่องทาง Chat box ๔. การสอบ/วัดผลการเรียน	๑. สั้นกระชับ ทำให้สามารถจำได้ดีกว่า ๒. เข้าใจง่าย ๓. เจาะประเด็น ๔. ความยืดหยุ่นและหลากหลายของสื่อที่จะนำเสนอ เช่น คลิปวิดีโอ อินโฟกราฟิก เป็นต้น
สำหรับองค์กร	
๑. เพิ่มทักษะ การเรียนรู้ให้กับบุคลากร ๒. เลือกช่วงเวลาอบรมได้เอง ๓. การทำแบบทดสอบที่มีเฉลย ๔. ลดค่าใช้จ่ายจัดอบรมให้กับองค์กร	๑. สร้างกลยุทธ์การเรียนรู้แบบ Work From Home ๒. เลือกช่วงเวลาอบรมได้เอง ๓. การทำแบบทดสอบที่มีเฉลย ๔. ค้นหาคู่มือการปฏิบัติงานที่ต้องการ

ความสำคัญของ Micro Learning

๑. ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ค้นหาประเด็นที่ต้องการเรียนได้อย่างรวดเร็ว เช่น การค้นหาคลิปวิดีโอโดยการใช้คีย์เวิร์ด ใน Youtube
๒. สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกที่ทุกเวลา ตามความต้องการของผู้เรียน โดยเรียนผ่านสื่อ Social Media เช่น Facebook, TikTok, Youtube
๓. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องมาจากประสบการณ์จริง
๔. ประหยัดค่าใช้จ่าย เมื่อเทียบกับการต้องไปเรียนหรืออบรมในสถานที่จริง
๕. เรียนรู้ตามความจำเป็นเร่งด่วน ในการปฏิบัติงานที่บางครั้งมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน สามารถที่จะค้นหาหัวข้อปัญหาในระบบ Micro Learning ซึ่งจะได้คลิปวิดีโอหรือบทความ อินโฟกราฟิก คู่มือ สำหรับการแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
๖. ส่งเสริมเนื้อหาการเรียนรู้สู่มวลชน
๗. ยุคของข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์
๘. ยุคปลาเล็กกินปลาช้ำ ถ้าเรียนรู้ได้เร็ว และปฏิบัติได้เร็ว สามารถทำให้เกิดแนวทางที่ไปสู่จุดมุ่งหมายหรือสำเร็จที่นำหน้าคู่แข่งได้

ความสำคัญของ Micro Learning เหมาะกับยุคโควิดและ Work From Home (WFH)

๑. ด้วยการใช้ระยะเวลาเพียงน้อยนิด สามารถเลือกเวลาเรียนและหยุดตามที่ต้องการ การเรียนรู้แนวใหม่ทำให้การพัฒนาทักษะความรู้เพื่ออาชีพ และการปฏิบัติงานเป็นไปได้ง่ายขึ้น
๒. Micro Learning เพิ่มความสามารถในการจดจำผ่านการเรียนรู้ซ้ำ ๆ เนื่องจากเป็นองค์ความรู้ที่แยกออกเป็นชิ้นส่วนเล็ก ๆ สามารถเข้าไปดู ทบทวน จดจำได้ง่าย จึงสามารถจดจำสิ่งเหล่านั้นได้ในระยะยาว เมื่อเทียบกับการองค์ความรู้แบบเดิมที่ต้องใช้ระยะเวลาในการทบทวนมากกว่าทำให้ง่ายต่อการหลงลืม
๓. ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนรู้แบบดั้งเดิม การนำวิดีโอ เกม และแอปพลิเคชัน มากมาย มาปรับใช้ในการนำเสนออย่างน่าสนใจทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก เพลิดเพลินไปกับการเรียน
๔. ราคาย่อมเยา ด้วยการเรียนรู้แบบ Micro Learning ทำให้สามารถเพิ่มทักษะความรู้ทางอาชีพ และประสิทธิภาพในการทำงาน ได้โดยเสียค่าใช้จ่ายเพียงน้อยนิดเมื่อเทียบกับการเรียนรู้แบบดั้งเดิม

การพัฒนา Micro Learning

๑. **เนื้อหาต้องกระชับ** เนื่องจากความอดทนของผู้เรียนมีน้อยลงมากทุกวันนี้ ตามสโลแกนที่ว่า “ยาวไม่อ่าน นานไม่ดู” ซึ่งบ่งบอกพฤติกรรมในการเสพสื่อของคนรุ่นใหม่ได้อย่างชัดเจน
๒. **ง่ายต่อความเข้าใจ** ภาษาและสื่อที่ใช้ต้องไม่ยาก สลับซับซ้อน หรือใช้คำศัพท์เทคนิคมากเกินไป การออกแบบเนื้อหาได้ดี ผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้หรือประสบการณ์โดยตรงในเรื่องนั้น ๆ สามารถเข้าใจได้ใช้คำพูดง่าย ๆ ไม่ใช่ภาษาวิชาการมากเกินไป
๓. **ให้แนวทางในการนำไปปฏิบัติ (How to) ที่ชัดเจน** เข้าสู่ประเด็นทันที ที่สำคัญต้องมีขั้นตอนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยไม่ต้องวิเคราะห์หรือตีความมากนัก
๔. **แฝงด้วยอารมณ์ขัน** เนื้อหาเป็นเรื่องสำคัญแต่การสอดแทรกอารมณ์ขันเข้าไปบ้างจะทำให้บทเรียนน่าสนใจและน่าติดตามมากยิ่งขึ้น
๕. **เข้าถึงง่าย** ผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่หน้างานและกำลังประสบปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือ เมื่อเข้าสู่ระบบ Micro Learning ต้องสามารถดูเนื้อหาที่เกี่ยวข้องได้ทันทีภายในคลิกเดียว
๖. **โฟกัสที่ Mobile Learning Platform** เนื้อหาที่อยู่ใน Micro Learning จึงต้องถูกออกแบบมาให้สามารถใช้งานได้บนโทรศัพท์มือถือเป็นหลัก ส่วนการใช้บน Tablet หรือ PC หรือช่องทางอื่น ต้องถือเป็นผลพลอยได้

การเตรียมการก่อนการผลิตคลิปวิดีโอเพื่อทำ Micro Learning ให้โดนใจ

๑. Concept : แนวคิดหลักของเรื่อง
๒. Theme : สารแก่นสารของเรื่องที่จะเล่า
๓. Script : สคริปต์ หรือ บท คือ รายละเอียดตัวละคร ฉาก มุม กล้อง การตัดต่อ ตัวหนังสือ เสียงประกอบ ฯลฯ
๔. Story board : แบบร่างที่สร้างขึ้นจากสคริปต์

อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการผลิต มือถือ กล้องวิดีโอ ไม้กั้นสั่น เคสเลนส์/เลนส์เสริม ตัวจับ/ด้ามจับมือถือ เพลตเสริมสำหรับต่ออุปกรณ์เสริม ขาตั้งมือถือ/กล้อง ไฟ LED ไม้ค้เสริมมือถือ/กล้อง เช็ตสำหรับ live/Vlog

เทคนิคการถ่ายทำด้วยมือถือ

๑. ติดตั้งแอปพลิเคชัน เพื่อให้ได้งานวิดีโอระดับพรีเมียมเช่น Application double Take
๒. อุปกรณ์บันทึกเสียงที่มีคุณภาพสูง
๓. คิด story board และหัวข้อที่จะพูดให้เสร็จก่อนถ่ายทำ
๔. เรียนรู้การปรับเปลี่ยนแต่งกล้องมือถือก่อนถ่ายวิดีโอ ก่อนลงมือถ่ายทำจริงทุกครั้งจะต้องตรวจสอบการตั้งค่าโฟกัสและแสงต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่จะถ่ายทำและทดสอบถ่ายวิดีโอจนแน่ใจว่าได้คุณภาพที่ดีที่สุด
๕. อย่าลืมเปิดโหมดการบิน เพื่อป้องกันสายเรียกเข้า และเตรียมที่ชาร์จแบตเตอรี่
๖. พัฒนาเทคนิคการถ่ายทำใหม่ ๆ อยู่เสมอ
๗. ฝึกถ่ายวิดีโอด้วยมือถือบ่อย ๆ
๘. เสาะหาวิธีการลดความสั่นไหวในขณะที่ถ่ายทำ ดังนั้นต้องมีอุปกรณ์กันสั่นเมื่อถ่ายวิดีโอด้วย

Smart Phone

๙. คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สถานที่ในการถ่ายทำ ดังนี้ เสียงรบกวนระหว่างการถ่ายทำ จำนวนคนที่อยู่ในพื้นที่ รวมไปถึงแสง ดังนั้นควรเลือกสถานที่ที่มีเสียงรบกวนน้อย และให้ใช้ไมโครโฟนเสริมเพื่อคุณภาพเสียงที่ดี
๑๐. ถ่ายด้วยโหมด Landscape (แนวนอน) เสมอ เพราะจะทำให้วิดีโอดูเป็นมืออาชีพ

สรุปการทำคลิปสั้นให้โดนใจ

๑. กำหนดเรื่องให้ชัดเจน
๒. การสร้าง Story board ต้องมีองค์ประกอบในการเล่าเรื่อง
๓. กำหนดกลุ่มเป้าหมายชัดเจน
๔. โดดเด่นด้วย Storytelling ใช้บุคคลเล่าเรื่อง เช่น ศิลปิน ดารา ถ้าไม่มีบุคคลเล่าเรื่อง อาจจะใช้ภาพกับเสียงเล่าเรื่อง
๕. How To เป็นขั้นตอนง่ายและสั้น
๖. ตามเทรนด์อยู่เสมอ
๗. สร้างความแตกต่างให้คลิปวิดีโอที่น่าสนใจ

การนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

เพื่อฝึกทักษะการจับประเด็นในการเข้าประชุม หรือการเข้ารับฟังการบรรยาย โดยคิดตามให้เป็นภาพ สร้างกรอบความคิดในรูปของ story board จับครบภายในกระดาษแผ่นเดียวโดยร้อยเรียงเรื่องราวสะกิดเตือนด้วยกลุ่มคำที่ติดหู ติดตา และติดใจ หลังจากนั้นจึงทดลองอัดคลิปเสียงเรื่องราวที่ได้เรียนรู้เพื่อทบทวนความเข้าใจ โดยอาจหาตัวอย่างจากการจับกลุ่มเป้าหมายของการตลาดบน Social Media เช่น TikTok Voom Meme etc. เมื่อมีช่วงเวลาเหมาะสมจึงฝึกสร้างเองร่วมกับข้าราชการใหม่ด้วย application ที่ได้แนะนำผ่านบทเรียน (Doubletake by Filmic Pro ที่สามารถสามารถถ่ายวิดีโอ ๒ กล้องพร้อมกัน)

ประโยชน์ที่ได้รับ

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบ Micro Learning ที่แตกต่างจาก e-Learning และสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบผลิตคลิปสั้นช่วยสนับสนุนการทำงานได้บนโมบายแอปพลิเคชัน